

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

AKADÉMIAI KIADÓ

A Magyar Pszichológiai Szemle 2020/3-as száma

A Magyar Pszichológiai Szemle 2020/3-as számával kívánunk minden eddigi és jövőbeni olvasónknak Boldog Karácsonyt és egészségben, örömeinkben és sikereinkben gazdag Újévet!

A 2020/3-as számban négy empirikus, továbbá két áttekinthető tanulmányt és számos izgalmas könyvismertetést olvashatnak.

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

Bostoni sütilopás – azaz az afáziakutatásban ismert teszt figyelemelterelő hatásának vizsgálata a szakkádikus szemmozgásokra

Milyen jelentősége lehet a szakkádikus szemmozgások (mindkét szem ugrásszerű, egyidejű gyors tandem mozgása) vizsgálatának a klinikai kutatás számára? Milyen különbségek mutatkoznak eltérő korcsoportok, eltérő vizuális tesztkörnyezetben teszteket végző két vizsgálati csoport teljesítményében? Működhetnek-e a szemmozgások, illetve egyes nyelvi paraméterek eltérései potenciális biomarkerként? A szerzők a Tobii Pro X3-120 szemmozgáskövető eszköz segítségével vizsgálták a szakkádikus szemmozgásokat, azzal a céllal, hogy egy megbízható szemmozgásvizsgálati protokollt hozzanak létre. Ha felkeltették érdeklődését a bemutatott kérdések és a vizsgálat, és kíváncsi egy komplex klinikai kutatás első részének eredményeire, mindenképpen lapozza fel **Somoskeőy Szabolcs** (iCollWare Kft), **Kovács Ildikó** (SZTE KK), **Mezei Márton** (iCollWare Kft), **Hoffmann Ildikó** (SZTE BTK), **Tóth László** (SZTE TTIK), **Gosztolya Gábor** (SZTE TTIK), **Imre Nóra** (SZTE KK), **Balogh Réka** ((SZTE KK), **Pákáski Magdolna** (SZTE KK), **Kálmán János** (SZTE KK) és **Fehér András** (iCollWare Kft) tanulmányát.

A sportolói karrier buktatói: elkerülhető-e a lemorzsolódás?

Mik lehetnek a sportolói kiégés szignifikáns előrejelzői? Milyen eredményeket mutat a széleskörű nemzetközi környezetben validált teszt, a Sportolói Kiégés Kérdőív? Milyen külső, illetve egyéni, intraperszonális tényezők befolyásolják a kiégés jelenségét? A Sportolói Kiégés Kérdőív hazai változata pszichometriai vizsgálatának és további három vizsgálati eszköznek (Sportkörnyezet Kérdőív, Sportmotiváció-2 Kérdőív és Majdnem Tökéletes Skála rövid változat) egy 1317 fős kényelmi mintán végzett felvételének eredményeit mutatják be a szerzők, **Kovács Krisztina** (TE, Budapest Honvéd Kosárlabda Akadémia) és **Berki Tamás** (SZTE), **Ágoston Réka** (KGRE), **Smohai Máté** (KGRE), **Harsányi Szabolcs Gergő** (KGRE) **Szemes Ágnes** (TE) és **Gyömbér Noémi** (TE) érdekesítő tanulmányukban.

Elkövetők és áldozatok: történelmi traumák és az áldozatiság jelensége

Mi a kollektív áldozati tudat? Hogy történik az áldozati és elkövetői szerepek kijelölése a konstrukciós folyamatokban? Mik az áldozati történetírás sajátos jellemzői? Melyek a narratív konstrukciós jegyek funkciói? Hogy játszik szerepet a narratív konstrukciós eszköztár az áldozati szerep és a hozzá kapcsolódó vélekedésrendszer közvetítésében? Ha felkeltették érdeklődését ezek a kérdések, **Jenei Dániel Ferenc** (PTE), **Csertő István** (KGRE) és **Vincze Orsolya** (PTE) írását fellapozva egy, az Eidelson-féle Egyéni- és Csoportvélekedés Skálán alapuló, 421 főn végzett kérdőíves vizsgálat részleteiről tájékozódhat.

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet

1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsle.edmgr.com/>

Az anyai depresszió szimulálása és hatása a csecsemőre: mit tud tenni a csecsemő?

Milyen idős korunktól jelenhetnek meg viselkedésünkben regulációs mintázatok a stressz szabályozására? Hogy járulhat mindezek vizsgálata hozzá a társasviselkedés-mintázatok és stresszreguláció kölcsönkapcsolatnak adaptív és maladaptív jellegének felméréséhez? Léteznek-e az egyes fejlődési szakaszokban jellemző mintázatok a csecsemő érzelmi állapotának szintje és a társas viselkedése szempontjából? A tanulmány szerzőinek egy olyan globális kódrendszer kialakítása volt a célja, amellyel külön vizsgálható a társas viselkedés és az érzelemkifejezés szerepe a regulációs mintázatok formálódásában. Ezekről a kérdésekről, valamint a jelen kutatásra kidolgozott Érzelmi és Társas Szabályozási Mintázatok Globális Kódrendszer segítségével történő, 101 három-hat hónapos, tipikusan fejlődő csecsemő-anya párral felvett vizsgálatról tájékozódhat **Hámori Eszter** (PPKE), **Simon Réka Barbara** (PPKE), **Márkus Lilla Viktória** (PPKE, Lóczy Alapítvány a Gyermekéért) és **Farkas Flóra** (PPKE) fapofa-paradigmát alkalmazó tanulmányából, amely a globális kódrendszerekkel dolgozó tanulmányok által eddig még fel nem tett kérdésekre is keresi a választ.

Miért érdemes már korán elkezdni a gyerekek ritmikai fejlesztését?

Mit tudhatunk a nyelvi és ritmikai képességek együttjárásáról? Változik-e a szinkronizációs képesség a kor előrehaladtával? Milyen kutatások léteznek a ritmikai és nyelvi terület közti kapcsolat feltárására? Lehetséges-e a fonológiai tudatosság és az olvasás színvonalának előrejelzése? Ezekre és hasonló izgalmas kérdésekre keresték a választ exploratív jellegű kutatásukban **Kertész Csaba** (ELTE, KGRE), **F. Földi Rita** (KGRE), és **Honbolygó Ferenc** (TTK Agyi Képzalkotó Központ, ELTE) a gyerekek számára kialakított, zenét használó, saját fejlesztésű, digitális teszteljárásuk segítségével, amelyek eredményeiről olvashat, ha fellapozza a tanulmányt.

A mért teljesítmény és a tényleges tudás disszociációja: miért nem produkáljuk mindig azt, amit tudunk?

Kiss Mariann (BME, TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet), **Németh Dezső** (ELTE, TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet, CRNL) és **Janacsek Karolina** (TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet, CRNL, Greenwich-i Egyetem) összefoglaló tanulmányukban többek között az alábbi fontos kérdésekre keresik a választ: Miért nem produkáljuk mindig azt, amit tudunk? Mi a procedurális tanulás és hogyan mérhető? Mi lehet hatással arra, hogy disszociáció lép-e fel adott esetben a performancia és kompetencia között, vagy nem? Milyen hatással lehetnek az idői faktorok az egy adott időpontban mérhető teljesítmény (performancia) és a mögötte álló tudás kapcsolatára?

Hogyan járul hozzá az affektív idegtudomány az elsődleges érzelmeink megértéséhez

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

AKADÉMIAI KIADÓ

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása: <http://mpsze.edmgr.com/>

Mi az affektív idegtudományi megközelítés lényege és célja? Hogy mérhető az elsődleges érzelmek? Mik az Affektív idegtudományi személyiség skálák (ANPS) pszichometriai sajátosságai és alkalmazási lehetőségei? **Deák Anita** (PTE) a témában először tekinti át összefoglalóan a hazai szakemberek számára az Affektív idegtudományi személyiség skálák alkalmazási lehetőségeit hatvanöt, 2003–2019 között publikált empirikus kutatás és huszonnégy validálási tanulmány sorra vételével.

A lapszám **megemlékezést** is tartalmaz. A nemrégiben elhunyt kiemelkedő kutatóra, **Marton Magdára** az MTA Pszichológiai Kutatóintézetének (ma Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet) volt tudományos tanácsadójára, az MTA doktorára, **Czigler István** írásával emlékezünk. Marton Magda kutatásairól 90. születésnapja alkalmából a Magyar Pszichológiai Szemle, 72 (3) számában is megjelent egy összefoglaló tanulmány, szintén Czigler István szerzőségével.

Izgalmas és szórakoztató könyvismertetések

Ezen kívül a lapszámokban egy szórakoztató könyvismertetést is talál Michael Wertheimer amerikai kognitív pszichológus, pszicholingviszta és pszichológiai történetész idén megjelent akadémiai és személyes önéletrajzi kötetéről, valamint két-két újonnan megjelent pszichológiai történeti, illetve az evolúciós pszichológia és neurobiológia területéről származó kötet ismertetését **Pléh Csaba** tollából.

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdekl, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2020/3. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: journals@akrt.hu

Amennyiben egy meghatározott cikk érdekl, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

<https://akjournals.com/view/journals/0016/75/3/0016.75.issue-3.xml>

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

fulop.marta@ttk.mta.hu

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár

pszichoszemle@gmail.com